

2015-12-15
2015-09-10

Nr. VI-2504
el. laiška

Domantas Tracevičius
P. Žadeikos g. 20-1, 06321 Vilnius
Kopija
Aplinkos apsaugos agentūra

domantas@biastraplius.lt

aaa@aaa.am.lt

DĖL PASTABŲ PAV ATASKAITAI

Domantas Tracevičius 2015-09-10 elektroniniu paštu pateikė pastabas UAB „Sweco Lietuva“ parengtai „Dumblo galutinio utilizavimo įrenginių statybos ir eksploatacijos Titnago g. 74 Vilniuje poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai (toliau tekste – PAV ataskaita).

2015-08-08 Trakų Vokės kultūros centro salėje (Žalioji a. 3, Vilnius) įvyko PAV ataskaitos pristatymo viešas susirinkimas.

Remiantis „Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo“ 31 p. „<...>Suinteresuota visuomenė per 10 darbo dienų po viešo susirinkimo turi teisę pateikti PAV dokumentų rengėjui pasiūlymus dėl poveikio aplinkai vertinimo.<...>“.

Domantas Tracevičius pateikė pastabas praėjus 10 darbo dienų terminui po viešo susirinkimo. Todėl manome, kad PAV dokumentų rengėjui nėra privaloma teikti atsakymus į pavėluotai pateiktas pastabas. Tačiau atsižvelgiant į Aplinkos apsaugos agentūros pateiktas pastabas atsakome į Domantas Tracevičiaus 2015-09-10 elektroniniu paštu pateiktas pastabas:

1 pastaba. Ekologiniu požiūriu atliekų tvarkymas turėtų vadovautis ES atliekų tvarkymo direktyva 2008/98/EB. Šiuo metu Vilniaus miesto nuotekų dumbblas yra kompostuojamas. Nuotekų dumblo kompostavimas yra aukštesnio prioriteto nei nuotekų dumblo deginimas energijai atgauti. Nukreipiant jį į džiovinimo ir mono-deginimo įrenginius pasikeistų dabar nusistovėjusi sistema ir tai turėtų stiprų poveikį aplinkai susijusį su kitų bioskaidžių atliekų tvarkymu ir nebūtų sukuriama uždaro ciklo ekonomika (kuomet nuotekų dumbblas kompostuojamas ir gražinamas į dirvą iš kurio vėl auginami žemės ūkio produktai). Pateikiu pasikeitimo palyginimą:

Kompostavimas		Monodeginimas (ir džiovinimas)	
Praradimai	Nauda	Praradimai	Nauda
30 % sausos medžiagos nuotekų dumbblas turi apie 4 Mj/kg energetinės vertės.	Gaunamas kompostas, kuriame yra maistingųjų medžiagų (azoto ir fosforo) bei anglimi turtinga dalis (humusas), kuri būtina žemės ūkio augalams. Sutvarkomos Vilniaus miesto žaliosios atliekos	Energetiniai (išnaudojama daug energijos išdžiovinant nuotekų dumblą nuo 30 % iki 90 %). Prarandamas azotas ir fosforas Prarandamas humusas (anglimi turtinga organinė komposto dalis)	Atgaunama energetinė vertė: 90 % sausos medžiagos nuotekų dumbblas turi apie 11 Mj/kg (kuri gauta prieš tai ją panaudojant nuotekų dumblo džiovinimui!).

1 (4)

UAB „Sweco Lietuva“
V. Gerulaičio g. 1
LT 08200 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5 262 2621
Faks. +370 5 261 7507
www.sweco.lt
info@sweco.lt

Įmonės kodas 301135783
PVM mokėtojo kodas LT100003469910
Šąsk. Nr. LT54 7044 0600 0091 6067
AB SEB bankas

SWECO grupės narė

Justinas Musteikis
Projekto vadovas
Tiesioginis tel. +37052196573
Mob. +37067139951
justinas.musteikis@sweco.lt

	<p>Sutvarkomi AB „Lietuvos energijos gamyba“ biokuro pelenai (vietoje to, kad būtų vežami į sąvartyną)</p> <p>Sutvarkomos smėliagaudžių atliekos</p>	<p>Tenka investuoti į naują žaliųjų atliekų tvarkymo sistemą</p> <p>Tenka šalinti sąvartyne nuotekų dumblo pelenus (apie 40 % nuo deginamo kiekio), smėliagaudžių atliekas ir biokuro pelenus.</p>
--	--	--

Esminiai praradimai. Fosforas – ES laikomas strategine žaliava, nes 95 % panaudojamo fosforo yra importuojama. Planuojama, kad bus sudaromos sąlygos žiedinėje ekonomikoje atgauti ir vėl panaudoti žemės ūkyje. ([http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/planned ia/docs/2015 env 065 env+ 032 circular economy en.pdf](http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/planned%20ia/docs/2015_env_065_env+032_circular_economy_en.pdf))

Humusas – anglimi turtingas sluoksnis, be kurio prasideda žemės erozija. Lietuvos humuso sluoksnis yra nuolat mažėjantis ir neužilgo gali pasiekti kritinį lygį. ES Dirvos instituto vertinimu kompostas yra geriausia humuso žaliava. ([http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc reference report 2012 02 soil.pdf](http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc_reference_report_2012_02_soil.pdf))

Kiti aplinkosauginiai aspektai pagal ES studiją ([http://ec.europa.eu/environment/archives/waste/sludge/pdf/part ii report.pdf](http://ec.europa.eu/environment/archives/waste/sludge/pdf/part_ii_report.pdf)) pagal oro užterštumą:

a) Air emissions from sludge incineration (unit g/tDS unless otherwise stated):

Emission type	Mono-Incineration
CH ₄ (kg/tDS)	0
NO _x	1,253
CO	331
SO ₂	1005
HC	20
PST	85
HCl	50
HF	5
Cr	1
Cu	1
Ni	1
Pb	1
Zn	1

COWI valued the external impacts from incineration arising from air emissions, based on ExternE. These however included environmental and health impacts. The ranges reflect the fact that different studies used different valuation methods and in some cases different impacts were valued.

Išmetimų finansinė žala aplinkai yra nepaskaičiuota!

b) Ecosystem degradation

As above, ecosystems may be impacted directly or indirectly following sludge incineration by the emission of flue gas to air, or by the emission of wastewater following the wet treatment

2 (4)

UAB „Sweco Lietuva“
V. Gerulaitio g. 1
LT 08200 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5 262 2621
Faks. +370 5 261 7507
www.sweco.lt
info@sweco.lt

Įmonės kodas 301135783
PVM mokėtojo kodas LT100003469910
Sąsk. Nr. LT54 7044 0600 0091 6067
AB SEB bankas

SWECO grupės narė

Justinas Musteikis
Projekto vadovas
Tiesioginis tel. +37052196573
Mob. +37067139951
justinas.musteikis@sweco.lt

of flue gas. Heavy metals, dioxins, NOx, SO2, HCl, and particulate matter are contained in flue gas which may have an impact on plants and crops due to air deposition and/or absorption. These may further contaminate livestock and wild fauna via ingestion of contaminated plants. Emission of waste water to surface water may also have an impact on wild fauna and flora, especially on aquatic organisms. Such impacts, however, are difficult to model and are expected to be minimised on the basis of existing legislation. On the other hand, the COWI values take into account impacts linked to air emissions so these have been used as a surrogate of the impacts, although they may be an undervalue.

Atsakymas. Į pastabas dėl atliekų tvarkymo būdų prioritetų, dėl dumblo gražinimo į dirvą, dėl fosforo kaip žaliavos atgavimo iš dumblo yra pateikti atsakymai UAB „Sweco Lietuva“ 2015-09-01 rašte Nr. V1-1795 (toliau – UAB „Sweco Lietuva“ 2015-09-01 raštas), raštas pridedamas.

Atlikus PŪV poveikio aplinkos orui vertinimą, nustatyta, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikis aplinkos orui yra priimtinas (žr. PAV ataskaitos 4.2 skyrių).

Dumblo galutinio utilizavimo įrenginyje sudariusiems dūmams valyti bus naudojamas sausasis būdas (kaip reagentus naudojant aktyvuotą anglį bei natrio bikarbonatą), todėl eksploatuojant dumblo galutinio utilizavimo įrenginius gamybinių nuotekų susidarymas nenumatomas.

2 pastaba. Ekonominiu požiūriu Vilniaus miesto gyventojams nuotekų dumblą džiovinti ir mono-deginti yra brangiau nei kompostuoti dėl tiesioginių džiovinimo ir deginimo išlaidų taip pat dėl dumblo nukreipimo iš dabartinės Vilniaus miesto atliekų tvarkymo sistemos.

2.1. UAB „Sweco Lietuva“ 2014 m. atlikta galimybių studija (13096-GS.AT-1) „Pasiūlymai dėl Vilniaus valyklos dumblo galutinio apdorojimo įrenginių“ neteisingai paskaičiuoja sutaupymus dėl nuotekų dumblo monodeginimo lyginant su kompostavimu. Prisegę jų paskaičiavimus. UAB „Sweco Lietuva“ naudoja ne realius Vilniaus mieste susidarančio dumblo kiekius, o tik prognozuojamus, kurie skiriasi daugiau nei 30 %. Kurti tokio didumo įrenginius būtų ne tik resursų švaistymas, bet ir papildoma kaina Vilniaus miesto gyventojams. Remiantis tvarumo principais, geriau pastatyti mažesnio pajėgumo įrenginius, nei didesnio, nes yra ir kitų alternatyvių panašios kainos technologijų, kurios galėtų spręsti nuotekų dumblo klausimą esant poreikiui.

Prisegami UAB „Sweco Lietuva“ padaryti paskaičiavimai.

Faktinis nuotekų dumblo susidarymas Vilniuje 2014 m. buvo 34600 t (apie 30 % sausos medžiagos), kas UAB „Vilniaus vandenims“ kainavo 1 482 610 EUR. Tai yra net 394 127 EUR mažiau, nei UAB „Sweco Lietuva“ prognozuoja (1 876 737 EUR).

Metinių išlaidų sumažėjimą UAB „Sweco Lietuva“ paskaičiavo neteisingai. Dėl mažesnio nuotekų dumblo kiekio išgaunama energija būtų daug mažesnė, jeigu skaičiuotume proporcingai, tai būtų apie 376 343 EUR. O, jeigu lygintume realius sutaupymus su kompostavimu esant mono-deginimo įrenginiams, sutaupymas būtų mažiau nei 1 200 000 EUR. Toks sutaupymas nepateisina mono-deginimo investicijų, kurios sudarytų beveik 18 mln. EUR. Kyla klausimas ar savivaldybės įmonė gali daryti rizikingas investicijas, kurios neatneša jokios naudos ir yra nuostolingos?

Taigi, mono-deginimo įrenginių statyba būtų finansiškai nuostolinga UAB „Vilniaus vandenys“ bei UAB „Vilniaus vandenys“ abonentams. Čia NESKAIČIUOJANT atsiradusių išlaidų dėl pelenų šalinimo sąvartyne (226 000 EUR + transportavimas) bei smėliagaudžių atliekų šalinimo sąvartyne (100 000 EUR + transportavimas).

Esant poreikiui galiu pateikti išsamius skaičiavimus.

2.2. Tuo pačiu mono-deginimo įrenginių statybą būtų finansiškai nuostolinga ir visiems Vilniaus miesto savivaldybės gyventojams, nes būtų suardyta dabar veikianti Vilniaus bioskaidžių atliekų sistema, kuri iš esmės atitinka principą „teršėjas moka“. Šiuo metu žaliosios miesto atliekos yra kompostuojamos nemokamai (priešingu atveju už jas reikėtų mokėti UAB

3 (4)

UAB „Sweco Lietuva“
V. Gerulaičio g. 1
LT 08200 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5 262 2621
Faks. +370 5 261 7507
www.sweco.lt
info@sweco.lt

Įmonės kodas 301135783
PVM mokėtojo kodas LT100003469910
Sąsk. Nr. LT54 7044 0600 0091 6067
AB SEB bankas

SWECO grupės narė

Justinas Musteikis
Projekto vadovas
Tiesioginis tel. +37052196573
Mob. +37067139951
justinas.musteikis@sweco.lt

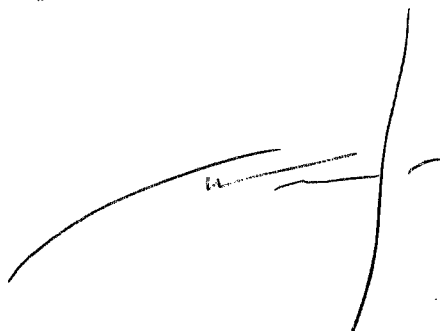
„Vilniaus miesto ūkis“, kuri yra savivaldybės įmonė) ir kompostavimo kaina gula ant kitos savivaldybės įmonės (UAB „Vilniaus vandenys“). Dėl šiuos sinergijos, Vilniaus miestas per metus sutaupo daugiau nei 250 000 EUR (atskiras žaliųjų atliekų kompostavimas kainuoja apie 30 EUR/t – remiamasi Klaipėdos regioninio atliekų tvarkymo centro patirtimi), jau nekalbant apie tai, kad ši sinergija leidžia pigiau tvarkyti UAB „Vilniaus energija“ bei UAB „Lietuvos energijos gamyba“ biokuro pelenus.

Atsakymas. Į pastabas dėl dumblo galutinio utilizavimo įrenginių pajėgumo, dėl vertinamo dumblo kiekių, dėl pelenų ir smėliagaudžių atliekų šalinimo yra pateikti atsakymai UAB „Sweco Lietuva“ 2015-09-01 rašte, raštas pridedamas.

Vilniaus miesto žaliųjų atliekų, biokuro pelenų ir kitų atliekų sutvarkymas yra nesietinas su Dumblo galutinio utilizavimo įrenginių projektu. Planuojama įgyvendinti galutinio dumblo utilizavimo technologija niekaip neužkerta kelio bei nesumažina galimybių tęsti žaliųjų atliekų ir biokuro kompostavimą, jeigu tokį šių atliekų tvarkymo metodą pasirinktų šių atliekų turėtojai ir tvarkytojai.

PRIDEDAMA. UAB „Sweco Lietuva“ 2015-09-01 raštas Nr. V1-1795, 3 lapai.

Projektų direktorius

Tomas Varneckas

2015-09-01 Nr. V4-1495
2000-08-21 Nr.-

Domantas Tracevičius
P. Žadeikos g. 20-1, 06321 Vilnius

domantas@biastraplius.lt

Kopija
UAB „Vilniaus vandenys“

info@vv.lt

Aplinkos apsaugos agentūra

aaa@aaa.am.lt

Vilniaus miesto savivaldybės administracija

info@vilnius.lt

DĖL PASTABŲ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS DUMBLO GALUTINIO UTILIZAVIMO ĮRENGINIŲ STATYBOS IR EKSPLOATACIJOS TITNAGO G. 74 VILNIUJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO (PAV) ATASKAITAI

Š. m. rugpjūčio 21 d. UAB „Sweco Lietuva“ (toliau tekste – PAV dokumentų rengėjas) iš UAB „Biastra plus“ atstovo Domanto Tracevičiaus (toliau tekste – Pareiškėjas) elektroniniu paštu gavo pastabas planuojamos ūkinės veiklos (toliau tekste – PŪV) Dumblo galutinio utilizavimo įrenginių statybos ir eksploatacijos Titnago g. 74 Vilniuje PAV ataskaitai, kuri š. m. rugpjūčio 8 d. viešo supažindinimo su PŪV PAV ataskaita susirinkimo metu buvo pristatyta visuomenei ir prašymą pakartotinai įvertinti visus ekologinius kompostavimo ir deginimo privalumus tolimoje perspektyvoje, atsižvelgti į realius deginimo kaštus su faktiniu susidarantiu dumblo kiekiu, bei ekonominį poveikį miestui, kad būtų tinkamai įvertinta nauda arba žala Vilniaus miesto gyventojams. Pareiškėjas minimame laiške teigia:

1) Neatsižvelgiama, kad dumblo kompostavimas yra prioritetas palyginus su dumblo deginimu remiantis atliekų tvarkymo direktyva 2008/98/EB. Artimiausiu metu planuojama, kad ši direktyva, siekiant tvarumo, būtų įtraukiama į kiekvienos iš nacionalinių valstybių teisinę sistemą. Deginimas yra technologija, kuri ES šalyse yra atsisakoma, nes nėra tvari. Šiuo metu visoje ES yra atliekų, tarp jų ir nuotekų dumblo, deginimo įrenginių pastatytas perviršis. Manau, kad SWECO turėtų atsižvelgti į ateities perspektyvas.

Atsakymas. Jūsų teiginys, kad ES apskritai atsisakoma atliekų deginimo yra nuomonė, kuri neparemta faktais. Iš Jūsų pastabų negalima suprasti ar skiriate atliekų deginimą (atliekų tvarkymo hierarchijoje – šalinimas) nuo atliekų panaudojimo energijai gauti (atliekų tvarkymo hierarchijoje - naudojimas), nes pastarasis ES yra visuotinai pripažinta ir taikoma bei skatinama praktika (tai netiesiogiai įrodo aplinkybė, kad tokiems projektams skiriama ES finansinė parama). Atliekų, ypač bioskaidžių, naudojimas energetikoje yra skatinama veikla, kaip tai numato nacionalinė energetikos strategija, atsinaujinančių energijos išteklių nacionalinė plėtros programa bei valstybinis atliekų tvarkymo 2014-2020 metais planas. Rengiant pastarąjį planą buvo atliktas įvairių atliekų tvarkymo scenarijų strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau - SPAV). Atlikus komunalinių atliekų, į kurių sudėtį įeina ir nuotekų dumblas, tvarkymo alternatyvų poveikio fizinėms, socialinėms ir ekonominėms aplinkos komponentėms vertinimą, buvo konstatuota, kad atliekų panaudojimo energijos gamybai alternatyva yra prioritetinė lyginant su kitomis nagrinėtomis alternatyvomis.

Direktyvos 2008/98/EC reikalavimai, konkrečiu atveju 4 direktyvos straipsnis, kalbantis apie atliekų tvarkymo hierarchiją, jau yra perkeltas į nacionalinę teisinę sistemą, konkrečiai - į Atliekų tvarkymo įstatymo 3 str. Paminėtina, kad minėta hierarchija nėra absoliuti. Atliekų

1 (3)

UAB „Sweco Lietuva“
V. Gerulalčio g. 1
LT 08200 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5 262 2621
Faks. +370 5 261 7507
www.sweco.lt
info@sweco.lt

Įmonės kodas 301135783
PVM mokėtojo kodas LT100003469910
Sąsk. Nr. LT54 7044 0600 0091 8067
AB SEB bankas
SWECO grupės narė

Justinas Mustelkis
Projekto vadovas
Tiesioginis tel. +37052196573
Mob. +37087139951
justinas.mustelkis@sweco.lt

tvarkymo įstatymo 3 str. 2 punkte aiškiai sakoma, kad „Atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumas taikomas atsižvelgiant į bendruosius aplinkos apsaugos principus – atsargumą ir tvarumą, technines galimybes ir ekonominį pagrįstumą <...>, šiame kontekste monodeginimo įrenginys yra tvaresnis sprendimas.

2) Minimi sutaupymai 1,74 mln. EUR yra labai maži lyginant su investuojama suma apie 18 mln. EUR ir 15 metų atsipirkimu, kuomet beveik visos dedamosios neabejotinai didės (energetinių išteklių), tuo pačiu skaičiuojant tik projektinį nuotekų dumblo skaičių, kuomet faktinis nuotekų dumblo skaičius yra 30 % mažesnis. Jūsų atsakyme teigiama, kad ateityje gali būti vežamas dumbblas iš viso regiono, tačiau FAKTIŠKAI nei vienoje savivaldybėje taip nėra daroma, SWECO dumblo tvarkymo strategija suplanuota 2006 metais yra NEVEIKSNI, nes dumblo džiovinimas yra labai brangus dumblo tvarkymo būdas (daug brangesnis nei kompostavimas ar kiti), o tai net neįtraukiant dumblo deginimo kaštų. Manau, kad turėtų būti padaryti du dumblo monodeginimo atsipirkimo skaičiavimai, kuomet būtų vežamas prognozuojamas ir faktiškai susidarantis, kad tai būtų įvertinta, nes kitu atveju yra galima žala Vilniaus miestui. Taip pat turi būti įvertinta kokia rizika yra priimtina tokiems projektams, kuomet atsipirkimo laikotarpis yra 15 metų.

Atsakymas. Galimybių studijoje buvo vertinta, kad NVĮ susidarantys dumblo kiekiai sieks 62,1 t/d sausos medžiagos, 90% šio kiekio generuos Vilniaus miestas. Dumbblas, prieš jį perduodant kompostuoti arba džiovininti yra apdorojamas tankinimo, termohidrolizės, pūdymo ir sausinimo įrenginiuose. Dumblo drėgnumas sumažėja nuo maždaug 99% iki 70%, o sausos medžiagos kiekis sumažėja iki maždaug 36,9 t/d (t.y. iki maždaug Jūsų nurodytų $36,9 \cdot 365 / (1 - 0,7) = 44895$ t/m). Tokius projektinius dumblo kiekius, atsižvelgdamas į savo prognozes, yra suplanavęs planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) organizatorius, įvertindamas ne tik šiandieninius, bet ir perspektyvinius dumblo kiekius. Taip pat paminėtina, kad monodeginimo įrenginys neprivalo būti nuolat eksploatuojamas pilnu pajėgumu, todėl jis veiks net ir esant mažesniems už nominalius dumblo kiekiams.

Įmonės, UAB „Vilniaus vandenys“, atlikti vertinimai patvirtina, kad ekonominiu požiūriu tiek įmonei, tiek vandens vartotojams nuotekų dumblo galutinis sutvarkymas deginimo būdu yra naudingiausia alternatyva. Atliekamų poveikio aplinkai vertinimu įvertinamas planuojamų taikyti dumblo tvarkymo būdų aplinkosauginės pasekmės.

Atsižvelgiant į pasakyta nematome prielaidų teigti, kad PŪV organizatorius planuoja statyti nepagrįstai didelį monodeginimo įrenginį ir todėl reikalinga tikslinti ekonominius skaičiavimus.

3) Nebuvo padaryta socialinis ekonominis vertinimas iki galo. Šiuo metu Vilniaus miesto nuotekų valykloje susidarantis dumbblas yra kompostuojamas su žaliosiomis atliekomis. Prašome įvertinti, kiek tai miestui papildomai kainuos, jei ši situacija pasikeis. Klaipėdos mieste žaliųjų atliekų kompostavimas kainuoja daugiau nei 29 EUR/t. Tai turėtų būti įvertinta, kaip pasikeitimo efektas. Taip pat prašome paskaičiuoti ir kitų atliekų (pvz. smėliagaudžių) realias šalinimo sąnaudas (niekur nėra LIETUVOJE naudojamos smėliagaudžių atliekos keliuose).

Atsakymas. Kaip jau esame Jums atsakę, UAB „Vilniaus vandenys“ yra vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, ne atliekų tvarkymo, srityje veikiantis ūkio subjektas, siekiantis veiklą vykdyti galimai efektyviai, kad mažintų ar bent jau nedidintų sąnaudų būtent vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityje.

Jeigu šiuo metu Vilniaus miesto žaliųjų atliekų sutvarkymas yra subsidijuojamas nepagrįstai padidinant dumblo kompostavimo įkainius, tuomet yra pažeidžiamas Atliekų tvarkymo įstatymo 32 str. įtvirtintas principas „teršėjas moka“. Jeigu subsidijavimo nėra, nematome priežasčių keisti Vilniaus miesto žaliųjų atliekų tvarkymo įkainiams, nes jos ir toliau galės būti perduodamos Jūsų bendrovei tais pačiais, šiuo metu taikomais, įkainiais. Atsižvelgiant

2 (3)

UAB „Sweco Lietuva“
V. Gerulaitio g. 1
LT 08200 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5 262 2621
Faks. +370 5 261 7507
www.sweco.lt
info@sweco.lt

Įmonės kodas 301135783
PVM mokėtojo kodas LT100003469910
Sąsk. Nr. LT64 7044 0600 0091 6087
AB SEB bankas

SWECO grupės narė

Justinas Musteikis
Projekto vadovas
Tiesioginis tel. +37052196573
Mob. +37067139951
justinas.musteikis@sweco.lt

į tai, manome, kad PŪV niekaip nekvestionuoja Vilniaus mieste susidarančių žaliųjų atliekų kompostavimo tęstinumo.

Smėliagaudžių smėlyje yra vos maždaug 5% organiškai skaidžių medžiagų (palyginimui sausintame dumble jų yra apie 50%), todėl toks smėlis laikytinas ne komposto žaliava (nes mineralizacijos potencialas yra faktiškai niekinis ir technologiškai nėra kompostui pagaminti būtinas komponentas, be kurio kompostavimo procesas nevyktų), bet atlieka. Toks smėlis, tinkamai apdorojus, ir šiuo metu turi būti šalinamas sąvartyne, jo maišymas su kompostu, jeigu taip yra daroma, laikytinas dirbtiniu sąnaudų už tinkamą atliekų šalinimą vengimu.

4) Prognozuojama nepavojingų pelenų utilizavimo kaina 174,48 EUR/t (50 Lt/t) yra visiškai nereali, kuomet medienos pelenai, kurie yra neužteršti sunkiaisiais metalais ir turi daugiau augalams tinkamų maistingųjų medžiagų, yra tvarkomi už daug didesnes sumas. PVZ.: Vilniaus energijoje susidarantys medienos pelenai yra tvarkomi už daugiau nei 200 LT/t, AB "Lietuvos energijos gamyba" paskutinio konkurso nugalėtas pelenus tvarkys už daugiau nei 37 EUR/t

Atsakymas. Pagrindines projekto sąnaudas formuotų kapitalo ir nepavojingų atliekų šalinimo kaina, o sutaupymus – iššos dumblo džiovinimo įrenginyje naudojamam kurui (gamtinėms dujoms) pirkti ir dumblo sutvarkymo (kompostavimo) sąnaudas. Ateityje gali keistis visos šios išvardintos dedamosios, ne tik nepavojingų atliekų (pelenų) šalinimas, tačiau PŪV organizatoriaus nuomone potenciali nauda persveria šias rizikas.

Atskirai paminėtina, kad PAV procedūros metu atliekamas socialinis-ekonominis vertinimas nėra tapatus verslo planui. PAV ataskaitoje nėra privaloma grįsti verslo sprendimų, tai yra išimtinai PŪV organizatoriaus kompetencijos klausimas, sietinas su verslo rizika, kuri egzistuoja bet kuriame projekte.

5) Kol kas fosforo atgavimas nėra praktiškai įmanomas, nes ekonomiškai yra visiškai neatsiperkantis dalykas. Artimiausia žiedinės ekonomikos direktyva planuoja įpareigoti visas atliekas turinčias fosforo, kad jos būtų perdirbamos ir gražinamos į žemę. Kompostuojant nuotekų dumblą į žemę būtų gražinamas ne tik fosforas, bet ir azotas bei humusas. Pagal ES žemės institutą Lietuvos humuso lygis yra vienas žemiausių ES.

Atsakymas. UAB „Vilniaus vandenys“ dumblo tvarkymo būdas negali būti renkamas susiaurinant iki vieno iš potencialių naudų - fosforo panaudojimo – maksimizavimo. Nuotekų dumblo deginimo metu fosforas nėra prarandamas ir lieka deginimo įrenginyje susidarantiuose dugno pelenuose. Tokiu būdu išlieka fosforo, kaip neatsinaujinančio gamtinio išteklius, regeneracijos iš dugno pelenų arba tiesioginio dugno pelenų panaudojimo dirvų tręšimui (jeigu būtų nustatyta, kad kitų teršalų, pvz. sunkiųjų metalų, koncentracijos pelenuose neviršija nustatytų ribinių verčių) galimybė.

Paminėtina, kad Jūs, kaip kompostą iš UAB „Vilniaus vandenys“ dumblo gaminantis ūkio subjektas, nepateikėte informacijos ar pagal dumblo klasę (pagal mikrobiologinius-parazitologinius rodiklius) ir kategoriją (pagal sunkiųjų metalų kiekius) nagrinėjamas dumblas apskritai gali būti naudojamas dirvoms tręšti ir karjerams rekultivuoti.

Norime pažymėti, kad jeigu UAB „Sweco Lietuva“ pateikti atsakymai į aukščiau aptartas pastabas Jums yra nepriimtini, Jūs visada galite kreiptis į šios planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesą koordinuojančią atsakingą instituciją – Aplinkos apsaugos agentūrą (A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius).

Projektų direktorius

Tomas Varneckas

3 (3)

UAB „Sweco Lietuva“
V. Gerulalčio g. 1
LT 08200 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5 262 2621
Faks. +370 5 261 7507
www.sweco.lt
info@sweco.lt

Įmonės kodas 301135783
PVM mokėtojo kodas LT100003469910
Sąsk. Nr. LT54 7044 0600 0091 8061
AB SEB bankas

SWECO grupės narė

Justinas Musteikis
Projekto vadovas
Tiesioginis tel. +37052196573
Mob. +37067139951
justinas.musteikis@sweco.lt